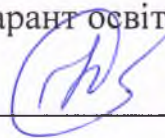

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Гарант освітньої програми

 Н. О. Вернюк

“20” 08 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Статистична діагностика організацій»

Освітній рівень: перший (бакалаврський)
Галузь знань: D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність: D3 «Менеджмент»
Освітня програма: «Менеджмент»
Факультет: Менеджменту

Умань – 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Статистична діагностика організації» для здобувачів вищої освіти спеціальності D3 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент». Умань: Уманський НУ, 2025. 18 с.

Розробник: професор, д.е.н., професор кафедри менеджменту

Вуйченко М. А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від « 20 » 08 2025 року № 1.

Завідувач кафедри Вернюк Н. О.

« 20 » 08 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією
факультету менеджменту

Протокол від « 20 » 08 2025 року № 1.

Голова Гоменюк М. О. (Гоменюк М. О.)

« 20 » 08 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»	Обов’язкова	
Модулів - 1	Спеціальність D3 «Менеджмент»	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 3		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних -4 самостійної роботи студента - 4	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма: «Менеджмент»	26 год.	8 год.
		Практичні заняття	
		28 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		66 год.	108 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Статистична діагностика організації» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті, затвердженого Вченою радою УНУ протокол №1 від 08.10.2020, із змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол № 8.

Навчальна дисципліна «Статистична діагностика організації» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Менеджмент» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 Менеджмент галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право».

Головною метою вивчення дисципліни «Статистична діагностика організації» є формування у студентів системи теоретичних знань і практичних навичок статистичного дослідження кількісних і якісних співвідношень між масовими соціальними та економічними явищами і процесами як інформаційно-аналітичної бази розроблення й підтримки управлінських рішень, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків у сфері менеджменту.

Завданням вивчення дисципліни «Статистична діагностика організації» є розуміння здобувачами завдань, які поставлені перед статистичною службою України в сучасних умовах ринкових відносин; засвоєння теоретичних положень та опанування практичних навичок щодо застосування статистичних методів аналізу масових соціально-економічних явищ та процесів; набуття навичок узагальнення результатів статистичного аналізу та розробки відповідних управлінських рішень; забезпечення здатності студентів після вивчення курсу статистики успішно оволодівати знаннями зі спеціальних дисциплін згідно навчального плану; обґрунтування шляхів інтенсивного і екологічно безпечного розвитку підприємств; набуття навичок узагальнення результатів статистичного аналізу та розробки відповідних управлінських рішень.

Предметом дисципліни є процес діагностики кількісної сторони масових суспільних явищ і процесів у нерозривному зв'язку з їх якісною стороною, кількісне відображення закономірностей суспільного розвитку в конкретних умовах місця й часу.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти: вивчення дисципліни «Статистична діагностика організації» базується на загальних та професійних знаннях, отриманих під час засвоєння таких дисциплін як «Системи технологій», «Вища та прикладна математика», «Інформаційні системи та технології», «Основи наукових

досліджень та академічна доброчесність», «Комунікативний менеджмент», «Основи менеджменту», «Організаційна поведінка», «Правознавство»; вивчається паралельно з дисциплінами: «Основи економічної науки», «Міжнародні економічні відносини», «Державне та регіональне управління», «Психологія», «Теорія організації»; є однією з базових при вивченні дисциплін: «Управлінська економіка», «Менеджмент праці», «Менеджмент», «Маркетинг», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Логістика», «Управлінський облік», «Управлінський аналіз», «Самоменеджмент», «Операційний менеджмент», «Управління ресурсами та витратами», «Фінанси підприємства», «Управління персоналом в агробізнесі», «Стратегічне управління», «Аграрний менеджмент», «Планування діяльності підприємства», «Управління інноваціями», «Контролінг».

Вивчення навчальної дисципліни «Статистична діагностика організації» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент» спеціальності D3 Менеджмент галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» (табл. 1)

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Статистична діагностика організації»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу	ПРН 11	Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації
		ПРН 17	Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера
ЗК 8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	ПРН 6	Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень
		ПРН 11	Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації
ЗК 10	Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні	ПРН 3	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
		ПРН 17	Демонструвати навички Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 1	Здатність визначати та описувати характеристики організації	ПРН 4	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень
		ПРН 5	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації
		ПРН 7	Виявляти навички організаційного проектування
		ПРН 8	Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації
СК 2	Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища	ПРН 6	Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень
		ПРН 7	Виявляти навички організаційного проектування
		ПРН 8	Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації

СК 12	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення	ПРН 3	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
		ПРН 4	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень
		ПРН 6	Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Статистична діагностика організації», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Статистична діагностика організації»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	сутності статистичних категорій «статистичне спостереження», «статистична звітність», «статистичне зведення», «структурне групування», «статистичні таблиці», «ряди розподілу» та ін.;	лекції, практичні і семінарські заняття; інтерактивні заняття; розв'язання конкретних ситуацій; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, підсумковий контроль
1.2	наукових теорій варіаційних рядів і закономірностей їх розподілу;		
1.3	критичне осмислення основних методів статистичного аналізу, зокрема, індексного та вибіркового;		
1.4	рекурсивної моделі розрахунку зведеного індексу цін на підставі помісячних індексів;		
1.5	етапів статистичного дослідження вивчення ринку праці кваліфікованих спеціалістів.		
2	Уміння/навички:		
2.1	працювати з різними типами збіжності випадкових величин та розподілів, користуватися граничними законами теорії ймовірностей;	лекції, практичні і семінарські заняття; інтерактивні заняття; розв'язання конкретних ситуацій; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, підсумковий контроль
2.2	працювати з інформаційними базами даних, збирати та обробляти дані, застосовувати статистичні процедури для аналізу даних за допомогою обчислювальної техніки та програмних засобів;		
2.3	проводити аналіз інтенсивності динаміки та тенденцій розвитку організації, проводити статистичне вивчення якості робочої сили		
2.4	проводити діагностику ефективності суспільного виробництва		

3	Комунікація:		
3.1	переконливе донесення та пояснювання до фахівців і нефахівців математичних концепцій та статистичних методів мовою, зрозумілою для нефахівців у галузі математики та статистики.	практичні і семінарські заняття; дискусія, інтерактивні заняття; розв'язання конкретних ситуацій;	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
3.2	презентація результатів статистичної діагностики організації перед інвесторами, кредиторами та іншими зацікавленими сторонами;		
3.3	ведення діалогу про методи статистичної діагностики, забезпечуючи зрозумілість для всіх учасників незалежно від їхнього рівня знань.		
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Розуміння особистої відповідальності за результати діагностики організації та рекомендації щодо впровадження рекомендацій, які можуть суттєво вплинути на успіх підприємства або окремі його складові;	практичні і семінарські заняття; дискусія, інтерактивні заняття; розв'язання конкретних ситуацій;	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
4.2	Здатність автономно приймати рішення, що впливають на діяльність суб'єктів бізнесу, враховуючи глобальні ринкові умови та крос-культурні аспекти.		

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Статистична діагностика організації»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 3	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.	лекції, практичні і семінарські заняття; інтерактивні заняття; розв'язання конкретних ситуацій; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, підсумковий контроль
ПРН 4	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень	лекції, практичні і семінарські заняття; інтерактивні заняття; розв'язання конкретних ситуацій; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, підсумковий контроль
ПРН 5	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації	лекції, практичні і семінарські заняття; інтерактивні заняття; розв'язання конкретних ситуацій; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, підсумковий контроль

ПРН 6	Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень	лекції, практичні і семінарські заняття; інтерактивні заняття; розв'язання конкретних ситуацій; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, підсумковий контроль
ПРН 7	Виявляти навички організаційного проєктування	лекції, практичні і семінарські заняття; інтерактивні заняття; розв'язання конкретних ситуацій; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, підсумковий контроль
ПРН 8	Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації	лекції, практичні і семінарські заняття; інтерактивні заняття; розв'язання конкретних ситуацій; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, підсумковий контроль
ПРН 11	Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації	практичні і семінарські заняття; інтерактивні заняття; розв'язання конкретних ситуацій	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, підсумковий контроль
ПРН 17	Демонструвати навички Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера	лекції, практичні і семінарські заняття; інтерактивні заняття; розв'язання конкретних ситуацій; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через Moodle	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Теоретико-методологічні засади дисципліни

«Статистична діагностика організацій»

Тема 1. Основні поняття статистики

Методологія статистики. Визначення основної тенденції розвитку в рядах динаміки. Градація статистик за сферами. Види статистики за традиційною схемою їх поділу та їх характеристика. Статистичні категорії. Основні статистичні категорії та їх характеристика. Етапи статистичного дослідження. Організація статистики в Україні. Державна служба статистики України. Місія Держстату. Правові основи державної статистичної діяльності в Україні. Основні напрями діяльності органів державної статистики. Організаційна структура Держстату. Міжнародне співробітництво Держстату. Правові основи державної статистичної діяльності на міжнародному рівні.

Тема 2. Статистичні спостереження

Визначення і завдання статистичного спостереження. Статистичне спостереження. Джерела статистичного спостереження. Класифікація ознак спостереження. Вимоги до статистичного спостереження. Мета статистичного спостереження. Програмно-методологічне забезпечення статистичного спостереження. Завдання спостереження. Об'єкт статистичного спостереження. Одиниця спостереження. Програма статистичного спостереження. Статистичний формуляр Організаційне забезпечення статистичного спостереження. Час та сезон спостереження. Період проведення спостереження. Критичний час та критичний момент спостереження. Форми, види та способи спостереження. Статистична звітність. Спостереження за часом реєстрації даних та за ступенем охоплення одиниць. Суцільне та несуцільне спостереження. Обстеження основного масиву. Способи статистичного спостереження. Документальне спостереження. Опитування. Самореєстрація. Помилки спостереження та способи їх запобігання. Вірогідність даних статистичного спостереження. Помилки репрезентативності. Випадкові та Систематичні помилки реєстрації даних. Логічний контроль. Арифметичний контроль.

Змістовий модуль 2.

Методологія збору, обробки й аналізу статистичної інформації

Тема 3. Зведення та групування статистичних даних

Суть статистичного зведення. Складові статистичного зведення. Макет статистичної таблиці. Коды. Централізовані та децентралізовані зведення. Класифікації та групування. Статистичний стандарт. Структурне групування. Типологічне групування. Аналітичне групування. Принципи формування груп. Інтервали групувань. Просте, комбінаційне та багатовимірне групування. Вторинне групування. Статистичні таблиці. Певні правила технічного оформлення Статистичних таблиць.

Тема 4. Статистичні показники

Суть і види статистичних показників. Зв'язок статистичної моделі показника та вірогідності інформації Абсолютні величини. Відносні величини. Відносні величини динаміки. Відносні величини просторових порівнянь. Відносні величини порівняння зі стандартом. Відносні величини структури. Відносні величини координатії. Відносні величини інтенсивності. Середні величини. Середня арифметична. Середня гармонічна. Середня геометрична. Система статистичних показників. Схема ієрархії системи показників. Конструювання інтегральних оцінок.

Змістовий модуль 3.

Аналітична, фінансова та соціальна статистична діагностика

Тема 5. Ряди розподілу. Аналіз варіацій та форми розподілу

Варіаційний ряд і закономірності його розподілу. Мода і медіана. Формули для квартилей в інтервальному варіаційному ряду. Формули розрахунків для децилів. Показники варіації. Розмах варіації. Середнє лінійне відхилення. Дисперсія. Середнє квадратичне відхилення. Коефіцієнт варіації.

Тема 6. Аналіз інтенсивності динаміки та тенденцій розвитку

Суть і складові елементи динамічного ряду. Динамічний ряд. Рівень моментного ряду. Характеристики інтенсивності динаміки. Схеми порівняння при обчисленні ланцюгових і базисних характеристик динаміки. Абсолютний приріст. Темп зростання. Темп приросту. Середній абсолютний приріст. Середній темп зростання. Середній темп приросту. Середній рівень інтервального ряду. Визначення основної тенденції розвитку в рядах динаміки.

Тема 7. Індексний метод

Поняття про індекси, їх види. Функції індексів. Сфери застосування економічних індексів. Поняття про індекси. Класифікація економічних індексів за основними ознаками. Індивідуальні індекси Загальні індекси Груповими або субіндексами Агрегатні індекси Базисні і ланцюгові індекси Методологічні основи побудови зведених індексів. Індекси Дюто, Карлі, Джевона. Агрегатні індекси як вихідна форма індексів. Система Ласпейреса. Система Пааше Середньозважені індекси. Ланцюговий метод. Індексний спосіб ланцюгового методу.

Тема 8. Вибірковий метод.

Суть вибіркового спостереження. Вибіркові оцінки середньої та частки. Стандартна похибка вибірки. Гранична похибка вибірки. Порівняння похибок вибірки різних ознак або однієї і тієї самої ознаки в різних сукупностях за допомогою відносної похибки. Різновиди вибірок. Простий випадковий добір. Механічний добір. Моментні спостереження. Розшарований (районований, типовий) добір. Серійна вибірка. Багатоступенева вибірка. Багатофазна вибірка. Визначення обсягу вибірки.

Тема 9. Статистична діагностика цін і тарифів.

Види цін та організація їх статистичного спостереження. Завдання статистики цін і тарифів. Система національних рахунків. Ціна виробника. Ціна покупця. Оптові ціни. Державні оптові ціни. Роздрібні ціни. Франко-станція відправлення та франко-станція призначення. Франко-кордон країни, що експортує (ФОВ), та франко-кордон країни, що імпортує (СІФ). Динаміка цін і тарифів виробників товарів та послуг. Ефект Гершенкрона. Рекурсивна модель розрахунку зведеного індексу цін на підставі помісячних індексів. Загальний індекс цін за рік по промисловості в цілому. Індекси цін реалізації сільськогосподарської продукції. Індекси цін у капітальному будівництві. Індекси тарифів на вантажні перевезення. Динаміка споживчих цін. Зведені індивідуальні індекси середніх споживчих цін за окремими товарами та видами послуг. Індекс споживчих цін на товари та послуги. Модифікована формула Ласпейреса розрахунку індексу СЦ.

Тема 10. Статистична діагностика грошового обігу.

Грошовий обіг, його структура і завдання статистичного вивчення. Баланс грошових доходів і витрат населення. Наявний дохід, реальний дохід, наявний дохід на одну особу, обсяг заощаджень. Статистичне вивчення касових, оборотів. Прогноз касових оборотів. Емісія грошей. Індекс-дефлятор ВВП. Індекс споживчих цін. Грошова маса. Визначення загальної маси грошей в обігу. Грошовий агрегат. Грошова база. Оборотна каса населення. Показник оборотної каси населення на кінець року. Загальний обсяг грошової маси в обігу на кінець періоду. Показники швидкості обігу грошової маси. Кількість оборотів грошової маси. Тривалість одного обороту в днях. Рівень монетаризації економіки. Швидкість обігу готівки. Кількість оборотів наявної гривні. Тривалість одного обороту наявної гривні. Структура витрат грошей населення. Швидкість обігу грошей при покупці товарів повсякденного попиту. Швидкість обігу грошей при покупці товарів тривалого користування. Швидкість обігу грошей при покупці товарів повсякденного попиту і тривалого користування. Сума вилучених із обігу або додатковий випуск грошей. Показники купюрного складу грошової маси. Купюрний склад грошової маси. Грошовий мультиплікатор. Статистичний аналіз грошового мультиплікатора. Фактичний банківський мультиплікатор. Нормативний банківський мультиплікатор. Норма ефективного резервування. Середня норма резервування. Фактичне значення грошового мультиплікатора.

Тема 11. Статистична діагностика трудових ресурсів

Поняття, склад та рух трудових ресурсів. Складові трудових ресурсів. Працездатність.

Показник працездатності всього населення. Показник працездатності населення в робочому віці. Коефіцієнт зайнятості трудових ресурсів. Коефіцієнт зайнятості працездатного населення. Коефіцієнт зайнятості всього населення. Коефіцієнт демографічного навантаження працездатного населення. Природний і механічний рух трудових ресурсів. Коефіцієнт природного поповнення (прибуття) трудових ресурсів. Коефіцієнт природного вибуття трудових ресурсів. Коефіцієнт природного приросту трудових ресурсів. Коефіцієнт механічного поповнення трудових ресурсів. Коефіцієнт механічного вибуття трудових ресурсів. Коефіцієнт міграції. Статистичне вивчення якості робочої сили. Кваліфікована робоча сила. Етапи статистичного дослідження вивчення ринку праці кваліфікованих спеціалістів. Методичне забезпечення статистичного дослідження. Інформаційне забезпечення статистичного дослідження. Блоки системи збирання, нагромадження, обробки та аналізу інформації, необхідної для управління процесом забезпечення країни спеціалістами. Показники заміщення посад фахівцями (фактичний рівень) і потребу у фахівцях (прогнозні розрахунки). Нормативний показник спеціалістомісткості. Схема комплексного аналізу та прогнозування підготовки спеціалістів з вищою освітою у вузах регіону.

Тема 12. Статистика ефективності

Статистика ефективності суспільного виробництва. Макроекономічні показники ефекту - валовий внутрішній продукт (ВВП), валовий національний дохід (ВНД), чистий внутрішній продукт (ЧВП). Індекс середньої ефективності. Абсолютний приріст ефективності. Вплив динаміки обсягу ВВП. Вплив на ефективність зміни обсягу ресурсів. Вплив інтенсивного та екстенсивного факторів на динаміку ефекту. Показники макроекономічного розвитку. Оцінка ефективності комерційної діяльності. Головні елементи формування ціни реалізації товарів, що їх купують торговельні організації. Рентабельність витрат обігу. Рентабельність обігу із закупівлі та продажу товарів. Додатковий ефект за рахунок динаміки ресурсів або витрат. Статистика ефективності праці. Ефективність праці. Якість (продуктивність) праці. Фінансовий ефект. Продуктивність праці. Трудомісткість.

4. Орієнтовна структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усь ого	у тому числі			Усьо го	у тому числі		
	л	п	с.р.		л	п	с.р.	
1	2	3	4	7	8	9	10	13
Модуль 1.								
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дисципліни «Статистична діагностика організації»								
Тема 1. Основні поняття статистики	8	2	2	4	10	2	-	8
Theme 2. Statistical supervisions	8	2	2	4	8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 1	16	4	4	8	18	4	2	12
Змістовий модуль 2. Методологія збору, обробки й аналізу статистичної інформації								
Тема 3. Зведення та групування статистичних даних	8	2	2	4	10	2	-	8
Тема 4. Статистичні показники	8	2	2	4	8	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	16	4	4	8	18	2	-	16
Змістовий модуль 3. Аналітична, фінансова та соціальна статистична діагностика								
Тема 5. Ряди розподілу. Аналіз варіацій та форми розподілу	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 6. Аналіз інтенсивності динаміки та тенденцій розвитку	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 7. Індексний метод	12	2	2	8	14	-	-	14
Тема 8. Вибірковий метод.	12	4	4	4	14	-	-	14
Тема 9. Статистична діагностика цін і тарифів	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 10. Статистична діагностика грошового обігу.	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 11. Статистична діагностика трудових ресурсів	10	2	2	6	8	2	2	4
Тема 12. Статистика ефективності	12	2	4	6	8	-	-	8
Разом за змістовим модулем 3	88	18	20	50	84	2	2	80
Усього годин	120	26	28	66	120	8	4	108

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Основні поняття статистики	2	
2	Theme 2. Statistical supervisions	2	2
3	Тема 3. Зведення та групування статистичних даних	2	
4	Тема 4. Статистичні показники	2	
5	Тема 5. Ряди розподілу. Аналіз варіацій та форми	2	
6	Тема 6. Аналіз інтенсивності динаміки та тенденцій	2	
7	Тема 7. Індексний метод	2	
8	Тема 8. Вибірковий метод.	4	
9	Тема 9. Статистична діагностика цін і тарифів	2	
10	Тема 10. Статистична діагностика грошового обігу.	2	
11	Тема 11. Статистична діагностика трудових ресурсів	2	2
12	Тема 12. Статистика ефективності	4	
	Разом	28	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Основні поняття статистики 1. Методологія статистики. 2. Статистичні категорії. 3. Організація статистики в Україні	4	8
2	Тема 2. Статистичні спостереження 1. Визначення і завдання статистичного спостереження. 2. Програмно-методологічне забезпечення статистичного спостереження. 3. Організаційне забезпечення статистичного спостереження. 4. Форми, види та способи спостереження. 5. Помилки спостереження та способи їх запобігання	4	4
3	Тема 3. Зведення та групування статистичних даних 1. Суть статистичного зведення. 2. Класифікації та групування. 3. Принципи формування груп 4. Статистичні таблиці.	4	8
4	Тема 4. Статистичні показники 1. Суть і види статистичних показників. 2. Абсолютні величини. 3. Відносні величини. 4. Середні величини.	4	8

	5. Система статистичних показників.		
5	Тема 5. Ряди розподілу. Аналіз варіацій та форми розподілу 1. Закономірність розподілу 2. Характеристики центра розподілу 3. Характеристики варіації 4. Характеристики форми розподілу.	6	10
6	Тема 6. Аналіз інтенсивності динаміки та тенденцій розвитку 1. Суть і складові елементи динамічного ряду. 2. Характеристики інтенсивності динаміки 3. Визначення основної тенденції розвитку в рядах динаміки.	6	10
7	Тема 7. Індексний метод 1. Поняття про індекси, їх види. 2. Методологічні основи побудови зведених індексів 3. Агрегатні індекси як вихідна форма індексів. 4. Середньозважені індекси	8	14
8	Тема 8. Вибірковий метод 1. Суть вибіркового спостереження 2. Вибіркові оцінки середньої та частки 3. Різновиди вибірок 4. Визначення обсягу вибірки	4	14
9	Тема 9. Статистична діагностика цін і тарифів 1. Види цін та організація їх статистичного спостереження 2. Динаміка цін і тарифів виробників товарів та послуг 3. Динаміка споживчих цін	6	10
10	Тема 10. Статистична діагностика грошового обігу. 1. Грошовий обіг, його структура і завдання статистичного вивчення 2. Баланс грошових доходів і витрат населення 3. Статистичне вивчення касових, оборотів. Емісія грошей 4. Визначення загальної маси грошей в обігу 5. Показники швидкості обігу грошової маси 6. Купюрний склад грошової маси 7. Статистичний аналіз грошового мультиплікатора	8	10
11	Тема 11. Статистична діагностика трудових ресурсів 1. Поняття, склад та рух трудових ресурсів 2. Статистичне вивчення якості робочої сили	6	4
12	Тема 12. Статистика ефективності 1. Статистика ефективності суспільного виробництва 2. Оцінка ефективності комерційної діяльності 3. Статистика ефективності праці	6	8
	Разом	66	108

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачають підготовку різних видів науково-дослідної роботи. На власний вибір студент може підготувати виступ на семінарі, взяти участь у науковій конференції, виконати інший вид науково-дослідної роботи за вказаною тематикою.

8. Методи навчання

При вивченні дисципліни «Статистична діагностика організації» використовуються студентоцентризований, проблемно-орієнтований, професійно-орієнтований, комунікативний, міждисциплінарний підходи до навчання.

Тематичні лекції; практичні і семінарські заняття із вирішення професійно-орієнтованих

задач; інтерактивні заняття; розв'язання конкретних ситуацій; консультації з викладачами; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle.

Матеріали курсу «Статистична діагностика організації» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1550>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференції. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Moodle та електронна пошта.

9. Методи контролю

Контроль рівня засвоєння студентами матеріалу з курсу «Статистична діагностика організації» проводиться за допомогою поточного (модульного) та підсумкового (екзамен) контролю.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю, він здійснюється оцінюванням кожного лекційного та практичного заняття. Лекційні заняття оцінюються за активну участь у дискусії, ведення конспекту лекції. Практичне заняття оцінюється за рівень підготовки до його проведення, ступеню володіння матеріалом, відповіді на тестові запитання, активність в обговоренні теми. Поточний контроль виконання самостійного завдання здійснюється відповідно до графіку. Модульний контроль проводиться у формі очного та on-line тестування (з використанням системи управління навчанням Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1550>).

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів набраних студентом на підсумковому контролі. До підсумкового контролю допускаються студенти, які набрали не менше 36 балів!

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення контролю є комбінованою (передбачає усну відповідь на теоретичні питання та тестові завдання). Зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів і критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри. Результати іспита оприлюднюються в журналі академічної групи.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) студент може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) студент може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни при формі контролю «екзамен»

Поточний (модульний) контроль												Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3								30	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
5	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T12 - теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки щодо забезпечення самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Статистична діагностика організації» для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент». Умань: Уманський НУС, 2024. 56 с.

12. Рекомендована література

Базова:

- Бровко Л.І., Сірко А.Ю., Крюкова Г.В. Економічна сутність антикризового управління підприємством. Modern economics. 2019. № 15. С. 36-40.
- Білокудря Т. С. Огляд сучасних методик прогнозування ймовірності банкрутства підприємств. Управління розвитком. 2018. № 1. С. 86-88.
- Боковець В. В. Методичні підходи діагностики підприємств у сучасних умовах господарювання. Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. 2019. № 2. С. 14-19.
- Вуйченко М. А. Діагностика системи управління капіталом підприємства Current issues of science, prospects and challenges: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference, May 5, 2023. Sydney, Australia: European Scientific Platform. Pp. 40-41. URL <https://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/9619>
- Вуйченко М. А. Діагностика системи управління ринком праці в сучасних умовах. Економіка. Управління. Інновації. Серія: Економічні науки: електрон. наук. фах. вид. Вип. 2 (31). Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. Житомир: 2022. URL: [https://doi.org/10.35433/ISSN2410-3748-2022-2\(31\)-4](https://doi.org/10.35433/ISSN2410-3748-2022-2(31)-4)
- Вуйченко М. А. Стратегічна діагностика муніципального утворення: зміст та основні етапи. Матеріали науково-практичної конференції «Менеджмент XXI століття: проблеми та перспективи» / Редкол.: Новак І.М. (відп. ред.) та ін. Умань : «Візаві», 2019
- Гаркавий В. К. Статистика: навч. посіб. Київ: ЦНЛ, 2012. 608 с.
- Жукович І. А. Витрати на наукові дослідження і розробки: методологічні засади розрахунку та світові тенденції фінансування наукової сфери. Статистика України. 2024. Т. 105. № 2. С. 35–45. URL: <https://su-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/440>
- Зінченко А. С. Економічна сутність діагностики підприємства. Управління розвитком. 2019. № 23. С. 115-118.
- Копитко М., Вінічук М. Статистичні методи діагностики рівня економічної безпеки України в контексті формування стратегічних пріоритетів політики державного управління.

- Public Administration and Law Review. 2025. № 2(22). С. 47–58. URL: <https://public.scnchub.com/palr/index.php/palr/article/view/257>
11. Кравчик Ю., Полова Н., Каткова Т. Діагностика ефективності системи управління організацією. *Innovation and Sustainability*. 2022. № 3. С. 87–94. URL: <https://ins.vntu.edu.ua/index.php/ins/article/view/70>
12. Мельник А., Жукевич С. Економіко-аналітична діагностика у системі управління фінансовою діяльністю сучасного закладу охорони здоров'я. *Вісник економіки*. 2023. № 4 (2022). С. 28–43. URL: <https://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/htneu/article/view/1404>
13. Нескородева І. І. Діагностика банкрутства підприємства з використанням технології факторного аналізу. *Фінанси України*. 2019. № 5. С. 114–125.
14. Семенова К.Д., Карпенко Л. М. Статистика підприємств: навч. посіб. Одеса: 2009. 350 с.
15. Соціальна статистика. Навчальний посібник для студентів 4 курсу денної форми навчання спеціальності «Прикладна статистика». О.В.Самотоєнкова, Ю.О.Ольвінська. Одеса: ОДЕУ, ротапринт, 2010 р. 102 с.
16. Статистичний словник / [О. Г. Осауленко, О. О. Васечко, М. В. Пугачовата ін.]; за ред. д-ра держ. упр., проф., член-кор. НАН України О. Г. Осауленка; НТК статистичних досліджень. - К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2012. - 498 с. [електронний ресурс]: - Режим доступу: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/2156/1/Slovar_2012-pravkaA4kadr.pdf
17. Ткач Є. І., Сторожук В. П. Загальна теорія статистики: підруч. для студ. виш. навч. закл. 3-тє вид. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 442 с.
18. Уманець Т. В. Загальна теорія статистики: навч. посіб. Київ: Знання. 2006. 294 с.

Допоміжна:

1. Аналітика та прогнозування соціально-економічних процесів і податкових надходжень : монографія / Паянок Т. М., Лаговський В. В., Краєвський В. М. та ін. К. : ЦП «Компринт», 2019. 426 с.
2. Доступно про статистику: індекс споживчих цін: Посібник для користувачів. За редакцією І. М. Жук. - К.: Державна служба статистики України, 2018.
3. Економічна статистика: навчальний посібник / В. М. Соболев, Т. Г. Чала, О. С. Корепанов та ін.; за ред. В. М. Соболева. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 388 с.
4. Ковтун Н.В. Теорія статистики: підручник / Н.В. Ковтун, Е.В. Галицька. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 336с.
5. Лугін О. Є Статистика: навч. посіб. Київ: ЦНЛ, 2007. 600 с.
6. Матковський С.О., Марець О.Р. Теорія статистики: навч. посіб. - 2-ге вид., стер. К.: Знання, 2010. 534 с.
7. Моторин Р.М. Статистика для економістів: навч. посіб. / Р.М. Моторин, Е.В. Чекотовський. - 3-тє вид., виправл. і доповн. К. Знання, 2013. 381 с.
8. Опря А. Т. Статистика: навч. посіб. Київ: ЦНЛ, 2012. 448 с.
9. Рощик І.А. Соціально-економічна статистика: Навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2010. 338 с. Самотоєнкова О.В., Ольвінська Ю.О. Економічна статистика: Навчальний посібник. Одеса: ОДЕУ, 2010. 182 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання. / Горошко А., Нарчинська Т., Озимок І., Тарнай В - Київ: Українська асоціація оцінювання, 2014 - 32 с. [електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukreval.org/images/Glossary.pdf>
2. Глосарій до плану статистичного спостереження. Затверджено Наказом Держкомстату від 29.12.2009 №498 [електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/glos.htm
3. Державна служба статистики України [електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Економічна статистика [електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/entsiklopediya/51-e/1337-ekonomichna-statistika.html>
5. Концепція розвитку державної статистики підприємств України, затверджена наказом Держкомстату від 28.12.2007 №478. [електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/menu/menu_2ed.htm

6. Методологічні положення зі статистики [електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/titul.html
7. Методологічні положення про використання фінансової звітності підприємств для цілей статистики підприємств, затверджена наказом Держкомстату від 31.12.2014 № 417. [електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/menu/menu_/2ed_d_pidpr.htm
8. Методологічні положення щодо класифікації та аналізу робочої сили й окремих форм трудової діяльності, затверджені наказом Держстату від 28.12.2018 №292. [електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2018/292/mp_rs_new.pdf
9. Методика розрахунку індексів реальної заробітної плати, затверджена наказом Держкомстату від 11 вересня 2012 року № 378. [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2012/378/metod.zip
10. Науково-методичні матеріали Державної служби статистики України за відповідною тематикою: [електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
11. Основні поняття та терміни статистики [електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://studopedia.org/1-75526.html>
12. Положення про Державну службу статистики України: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 р. №481. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481-2014-%D0%BF>
13. Про державну статистику: Закон України від 19.04.2014 р. № 2614-XII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>
14. Статистика [електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0>
15. Статистичне спостереження [електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://buklib.net/books/35938/>
16. Термінологічний словник: Статистика [електронний ресурс]. - Режим доступу: http://ebooktime.net/book_147_glava_91_8._%D0%A2%D0%95%D0%A0%D0%9C%D0%86%D0%9D%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%A7%D0%9D%EF%BF%BD.html

14. Perezарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Статистична діагностика організації» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті та Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському НУ.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання:

- отриманих у неформальній та/або інформальній освіті здобувачами усіх рівнів вищої освіти які: здобувають вищу освіту в Університеті за певною освітньою програмою; переводяться з іншого ЗВО до Університету або з однієї освітньої програми на іншу в межах Університету; поновлюються до складу здобувачів освіти в Університеті. Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньої програми;

- для учасників програм академічної мобільності на території України чи поза її межами; здобувачів освітніх ступенів молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, доктора філософії, здобувачів наукового ступеню доктора наук, науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників й інших учасників освітнього процесу та для здобувачів вищої освіти усіх рівнів які переводяться з інших ЗВО (вітчизняних чи іноземних) або поновлюються на навчання (у т.ч. перервавши навчання в інших ЗВО). Perezарахування кредитів відбувається в університеті автоматично на основі Договору про навчання, Договору про практику/стажування. Для Учасника, який подає до Університету Академічну довідку про зараховані результати навчання в іншому ЗВО, з яким немає діючого Договору про співпрацю, Perezарахування кредитів

здійснюється предметною комісією відповідно до п. 2.4 Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському НУ.

15. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Статистична діагностика організації», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16.Зміни у робочій програмі на 2025-2026 н.р.

Відповідно до навчального плану внесено зміни в структуру робочої програми, оновлено список рекомендованої літератури.